

Ако искашъ да сполучишъ, не ставай нито ножъ, да те точашъ, нито точило, ти да точишъ другите, нито пъкъ да носишъ големъ чукъ въ ръцетъ си. Защо? Ако си ножъ или точило, отъ дългото употребление единъ денъ съвсемъ ще се изхабишъ, нищо нѣма да остане отъ тебе. Ако ношишъ големъ чукъ въ ръцетъ си и не можешъ да си служишъ съ него, както трѣба, този чукъ ще стане причина единъ денъ да те пребиятъ съ него. Какво ще спечелишъ отъ тѣзи положения? Нищо нѣма да спечелишъ. Азъ наричамъ съвременната култура — „култура на ножа, на точилото и на големия чукъ.“ Казвате: Точилото трѣба да се върти, ножътъ трѣба да се точи, а чукътъ трѣба да се вдига и слага. Точилото се върти, но се изхабява; ножътъ се точи, но се изтрива; чукътъ се вдига и слага, но и пакости върши. И човѣшкийтъ животъ се върти като точилото, но съ своите мисли и чувства човѣкъ изхабява мозъка и сърцето си, и като достигне 80 годишна възрастъ, казва: Остарѣхъ вече, свърши се моятъ животъ, но не разбрахъ смисъла му. Какво разбираме подъ думата старостъ? Тѣй както хората разбиратъ старостъта, тя е резултатъ на напразно изразходване на Божествената енергия въ човѣка. Който пилѣ тази енергия безразборно, той преждевременно остарява. Какво остава на този човѣкъ? Не му остава нищо друго, освенъ да излѣзе отъ тѣлото си, т. е. да съблѣче старата си дреха и да облѣче нова, както змията съблича старата си кожа и се облича въ нова. Щомъ се види голь, съблѣченъ, този човѣкъ ще каже: Всичко се свърши съ мене! — Да, съ грѣшника всичко се свършва.

И тѣй, съвременнитѣ хора трѣба да се домогнатъ до правата философия на живота. Само тази философия ще имъ даде истински разбирания за живота и за смъртъта. Когато водата въ нѣкоя река замрѣзне и се превърне въ ледъ, тази река може да каже: Свърши се моятъ животъ! До кога? Докато дойде пролѣтъта. Щомъ пролѣтъта дойде, и слънцето започне по-силно да пече, животътъ на реката отново дохожда. Тогава пъкъ ледътъ ще каже: Всичко е свършено съ мене! До кога? Докато дойде зимата. Значи, при специални условия, водата има свойството да замрѣзва при студъ, при низка температура; и отъ ледъ, да се превръща въ течност, при слънчевата топлина, или при висока температура. Какво лошо има въ това, че водата може да замрѣзва, да се превръща въ ледъ, ледътъ пъкъ да се разтопява, да се превръща въ течност, и после течността